СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 63. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ПЯТНИЦЯ, 18-го БЕРЕЗНЯ 1949. — No. 63. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 18, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПОВІТРЯНА СИЛА БУДЕ МАТИ 70 А НЕ 48 ГРУП

Вашингтон, 16 березня. — Палата репрезентантів несподівано приступила до голосування на око над билом Карла Винсона, щоб повітряні сили обіймали 70 боєвих груп, а не 48, як це обстоював досі президент. Приявні підчас голосування прихильники адміністрації не піднесли ніякого спротиву проти законопроєкту Винсона і було б прийшло до вирішення справи вже сьогодні, як би не становище Віта Маркантонія, який зажадав, щоб видрукувати наперед повний текст внеску й роздати конгресменам. Така процедура вимагає найменше 6 годин часу. Одначе тому, що конгрес рішив перервати наради з нагоди свята св. Петрика в четвер, поновне голосування над цією справою відбудеться аж у понеділок. Нема сумніву, що палата не змінить свого рішення.

Три більйони на нову повітряну зброю.

Сен. Милард Е. Тайдингс з Мериленду, голова комісії збройної служби, зголосив бил за ухвалення трьох більйонів долярів на побудову центра для розвитку суперсонічних стрілен, дальше стрілен керованих з землі і інших нових родів повітряної зброї. Із домаганих трьох більйонів треба б дати [illegible] $150,000,000 на започаткування осередка, який має бути побудований десь на Заході. Сен. Тайдингс зголосив теж законопроєкт в справі реорганізації секретаріяту оборони. Він домагається одного секретаря з окремими підсекретарями для армії, повітряних сил і маринарки.

У СЕНАТІ ДОМАГАЮТЬСЯ ПІДВИШКИ КОМІРНОГО НА 15 ВІДСОТКІВ.

Вашингтон. — Банкова підкомісія прийняла поправку до законопроєкту в справі контролі комірного, щоб комірне було можна підвищити автоматично по 5 відсотків, доки ціла підвишка не дійде до 15 відсотків. Перша рата підвишки мала б прийти 1 жовтня, а остання перед покінченням контролі чиншів після 15 місяців. Зате стейти мали б право видавати свої закони про контролю комірного, подібно, як це сказано в законопроєкті, який ухвалено в палаті репрезентантів.

ВИЙШЛА НА ВОЛЮ ЗА ЗАПОРУКОЮ — ОБВИНУВАЧЕНА В ІНШІМ ШПИГУНСЬКІМ ЗЛОЧИНІ.

Вашингтон. Федеральна велика лава присяжних суддів поставила в стан обвинувачення Джудит Коплон за те, що вона між груднем 1948 р. і березнем 1949 р. викрадала тайні вісті про краєву оборону для передачі їх чужоземним агентам. Другий закид такий, що вона затаювала документи й інформації, передавані Федеральним Бюром Інвестигацій з висліду праці над шпигунськими затіями. — Мис Коплон була зайнята в бюрі Департаменту Справедливости. Перед трьома тижнями федеральні агенти приловили її в хвилині, коли вона передавала якісь звіти совєтському шпигові Валентинові Ґубічеві в Ню Йорку. Після арешту вона зложила $20,000 запоруки і вийшла на волю. Тепер вона попала наново під арешт, щоб відповісти перед судом за закинені їй нові злочини. — Арештований у Ню Йорку Валентин Ґубічев не згодився прийняти урядового адвоката на свою оборону. Він обстоює дальше свою незалежність, як урядовець Обєднаних Держав. Суддя Рифкінд видав рішення, що відмова Ґубічева скласти заяву, чи він почуває себе винуватим, чи ні, прийнята як заява, що він не признається до вини.

ЗМЕНШЕННЯ КІЛЬКОСТИ ВОЯКІВ В АРМІЇ.

Вашингтон. — Краєва Мілітарна Установа сповістила, що впродовж місяця лютого загальна кількість вояків у всіх трьох родах зброї впала на 5,000 людей. Теперішній стан збройних сил для оборони виносить 1,663,6000. Військова влада каже, що зменшення числа вояків не є припадкове, а було пляноване заздалегідь. Мілітарна Установа заповідає, що в наступних місяцях прийде дальша редукція числа вояків. Найбільше мужви втратила армія, бо аж 7,300 людей упродовж лютого, зате інші ділянки оборони зросли в числі вояків.

НЕМА ВИГЛЯДІВ НА УХВАЛЕННЯ БИЛУ ПРО ЗРІВНАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ.

Вашингтон. — Після перемоги сенатської більшости в справі засадничого припинення обструкції, провідник демократичної групи прихильної адміністрації сен. Скат В. Лукас признав, що під теперішню пору майже неможливе зробити якийсь поступ для ухвалення закону в справі зрівнання громадянських прав. Лукас обвинуватив республиканців в цілковитій піддачі сенаторам з південних стейтів, щоб тільки побити програму президента Трумана. Прихильники адміністрації вийшли з домаганням, щоб після покінчення теперішньої правильної сесії конгресу 31 липня, президент скликав конгрес на спеціяльне засідання для вирішення билу про зрівнання громадянських прав.

ВЖЕ СКЛАДЕНА МАЛА СУДЕЙСЬКА ЛАВА ДЛЯ КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ.

Ню Йорк. — Після девяти тижнів різних закидів оборони проти судових формальностей перед початком розправи проти 11 комуністичних провідників, складено федеральну малу судейську лаву, яка має вирішити питання, чи підсудні винуваті злочинів, які їм закидає прокуратор, чи ні. Дійсний суд почнеться з покінченням вибору судейської лави.

СОВЄТСЬКІ МОРЯКИ НЕ ВІДДАЮТЬ ПОЧЕСТИ АМЕРИКАНСЬКОМУ ПРАПОРОВІ.

Лувис, у стейті Делевар. — Після довгих переговорів між американською й совєтською владами американська маринарка дістала назад свій корабель Милвокі, позичений Совєтам на підставі закону про Денд-Ліз підчас війни. Американські кореспонденти, які ввійшли на корабель разом з американською залогою підчас його передачі, завважують, що корабель находиться в занедбанім стані і в середині неподібний до того, який Америка передала Росії. Совєтські моряки полишили американський корабель і перепливли на совєтський корабель Молотов заки ще вивішено американський прапор. Це було придумане на те, щоб не салютувати американському прапорові, як це буває при таких нагодах на підставі міжнародних звичаїв.

ШОСТАКОВИЧ І 22 ДЕЛЕГАТИ З СОВЄТСЬКИХ КРАЇН ПРИЇДУТЬ НА КОНГРЕС ДО З.Д.А.

Вашингтон, 16 березня. — Департамент стейту оприлюднює, що 23 делегати з Росії і совєтських країн дістануть пашпортові віза на приїзд на Культурну й Наукову Конференцію для Світового Миру. Між делегатами находиться російський композитор Дмитро Шостакович. Крім нього є ще шість інших делегатів з Росії, два з Румунії, пять з Чехословаччини, чотири з Польщі, а пять з Югославії. Не дістали віз делегати з Угорщини тому, що вона відправила американського амбасадора. Болгарія не зголосила своїх делегатів. Конференція відбудеться в днях 25-27 березня в Ню Йорку. Департамент стейту признає, що делегати використають нагоду для пропаганди за комунізмом, одначе американська свобода слова мусить бути збережена.

З Ню Йорку повідомляють, що тамошній 802 відділ юнії музик радо витає Шостаковича в Америці, одначе не візьме участи в конференції. Юнія належить до Американської Федерації Праці.

АМЕРИКА ПОНОВНО ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД РОСІЇ ПОВОРОТУ ВОЄННИХ ПЛІННИКІВ

Вашингтон. — Департамент стейту передав ще одну ноту Совєтам через свого амбасадора в Москві, щоб Росія звільнила й відослала до рідного краю німецьких воєнних плінників. В ноті американський уряд обвинувачує Совєти в поломанні шости окремих зобовязань, даних Совєтами, що вони відішлють домів німецьких плінників до кінця 1948 р. З Лондону наспіли вісті, що британський уряд вислав теж від себе ноту в справі репатріяції німецьких воєнних полонених.

ПОЛЬСЬКІ МОРЯКИ ДЕЗЕРТИРУЮТЬ З КОРАБЛІВ В АМЕРИКУ.

Ню Йорк. — Сорок членів залоги двох кораблів польської лінії Гдиня-Америка, які прибули до Ню Йорку впродовж січня й лютого, здезертирували і звернулися до американських іміграційних властей за правом азилю. Дезертири порозумілися наперед з громадянами польського походження в Ню Йорку й Нюарку, заки зголосилися до властей. Американська влада формально арештувала моряків, одначе після того випустила їх за запорукою польського священика з Ню Йорку, о. Фелікса Буранта, який був капеляном в американській армії підчас війни з рангою майора. Між дезертирами є дві жінки, які працювали на кораблях.

ДАЛЬШІ ТРАНСПОРТИ НОВИХ ІМІГРАНТІВ.

Ню Йорк, 17. березня.—Сьогодні вранці причалив до місцевого порту пароплав „Дженерал Гаан", що привіз з таборів скитальників з Німеччини 884 нових імігрантів, в тому 205 українців, що приїхали старанням З.У.А.Д.Комітету. Крім заповіджених вже двох дальших транспортів з новими імігрантами, іменно, пароплава „Ирні Пайл", що має причалити до Ню Йорку 20-го березня та „Дженерал Мюір", що причалить до того самого порту один день пізніше, заповідається на цей місяць ще три дальші транспорти, іменно: „Марін Тайґер" причалить до Бостону дня 25-го березня, „Марін Фалкон" прийде до Ню Йорку 29-го березня і „Марін Шарк" прийде до Бостону дня 31-го березня. Поіменні списки українців, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету, будуть подані в дальших виданнях цього щоденника.

БЕЗВИГЛЯДНІСТЬ ПОЛАГОДЖЕННЯ БЕРЛІНСЬКОЇ КРІЗИ

Лейк Соксес, Н. И., 17. березня. — Комітет експертів „невтральних" членів Ради Безпеки, створений під час минулорічної сесії Генеральної Асамблеї в Парижі для компромісового полагодження совєтсько - західних суперечностей щодо Берліна, повідомив вчора Раду про неуспіх своїх зусиль в цій справі та про їх дальшу безвиглядність. В звідомленні комітету сказано, що „теперішні становища експертів чотирьох окупаційних потуг в цій справі такі противорічні, що дальша праця комітету в цій стадії видається безкорисною". Комітет намагався насамперед знайти відповідну розв'язку для полагодження совєтсько-західних непорозумінь щодо валюти в Берліні, що було перед роком теж безпосередньою причиною совєтської блокади того міста.

АНТИСЕМІТИЗМ В БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ РУМУНІЇ

Лондон, 17 березня. З Румунії наспіли достовірні повідомлення, що там від кількох місяців ведеться посилену анти-семітську акцію, зв'язану зі становищем румунських жидів до новоствореної держави Ізраїля.

АМЕРИКА І БРИТАНІЯ ОБВИНУВАЧУЮТЬ СОВЄТІВ В ПОРУШУВАННІ МИРОВИХ ДОГОВОРІВ

Вашингтон, 17 березня. Державний департамент видвигнув вчора обвинувачення проти Болгарії, Румунії і Угорщини, що вони при допомозі Совєтського Союзу „грубо порушують" їх мирові договори та не виконали багато з їх зобов'язань. Такі самі обвинувачення, що кінчаються рядом скерованих до урядів Совєтського Союзу та його трьох сателітів протестів, видвигнув вчора теж уряд Великої Британії. Америка і Британія зокрема обвинувачують цих совєтських сателітів, що вони порушили постанови договорів щодо людських прав і вольностей, щодо обмеження збройних сил і озброєння та щодо охорони прав власности і господарських інтересів Об'єднаних Націй та їх осіб. В заяві державного департаменту додатково стверджується, що уряди трьох згаданих совєтських сателітів досі завжди відмовляли давати будь-які вияснення на американські запити щодо поодиноких справ та до яких вони є зобов'язані. Сателітські уряди прикривали свою поведінку становищем Совєтського Союзу, який зі свого боку тим самим допомагав в порушуванні договорів. В британській заяві, зложеній державним секретарем Гектором МекНілем в парляменті, наводиться цілий ряд конкретних фактів та у висновку стверджується „наявний факт, що уряди Болгарії, Румунії і Угорщини допустилися грубих порушень постанов мирових договорів" та що вони „за совєтською згодою і навіть при совєтській допомозі нівечили зусилля урядів Британії і Злучених Держав ввести в дію апарат для виконання постанов мирових договорів та їх зобов'язань".

МЕРІЛЕНДСЬКІ ФАРМЕРІ ВЛАШТУВАЛИ СХОДИНИ НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ.

Американські фармері в Меріленді влаштували дня 9-го березня в залі міського Клюбу в Сентервіл перші сходини нових українських імігрантів, що в останньому приїхали на працю на їх фармах старанням ЗУАДКомітету. Згідно з повідомленням одного з цих нових імігрантів, З. Дончука, в сходинах взяло участь біля 50 фармерів, що приїхали або з робітниками українцями, або з бажанням познайомитись з ними. Після самшної вечері українці імпровізованим хором відспівали кілька пісень, що їх, як і гру на фортепіяні та спів п-ні Дмитришин, фармері слухали з великим одушевленням. Пісні та музика чергувались запитами фармерів про долю та життя українців в совєтській неволі. Фармері були глибоко схвильовані розповідями про совєтську неволю та знущання над народом. На прощання та серед загально піднесеного настрою, фармері самі виявили бажання спровадити на свої фарми ще дальших українців і тут же виготовили завірення для зарекомендованих їм 15 українських родин. Фармері обіцяли щотижня влаштовувати такі сходини, щоб дати можність зустрічі українським робітникам, щоб могти самим краще з ними порозумітися і їх пізнати та довідатись більше про страхіття большевицького пекла.

ФРАНЦІЯ ПРИЙНЯЛА АТЛАНТІЙСЬКИЙ ПАКТ

Париж, 17 березня. — Французький уряд, вислухавши звіту свого міністра закордонних справ Роберта Шумана з перебігу і висліду лондонських нарад п'ятьох зв'язаних Брюсельським договором західно-европейських союзників,, прийняв вчора постанови Атлантійського пакту та рішив звернутися ще до уряду ЗДА за подрібними вясненнями щодо зв'язаних з тим пактом стратегії, озброєння та військової організації. Французи зокрема заінтересовані в тому, щоби мати свого представника в поширеному комітеті шефів штабу чи в іншому представництві, яке вирішуватиме розподіл американської військової допомоги поміж зв'язані договором европейські країни. Міністер Шуман запропонував вислати до Вашинґтону ген. Пієра Алфонса Жуена, який обговорив би ці справи з американськими військовими представниками. Французький уряд ще зокрема заінтересований в проблемі чи і наскільки військова допомога гамуватиме дальше діяння пляну Маршала. Вінсент Оріол, президент Республіки, що був предсідником цього засідання уряду, мав висловити виразне бажання, щоби американська господарська допомога мала першенство перед військовою. Таке становище мали б зайняти всі інші країни Брюсельського договору. Схвалення Атлантійського пакту французьким урядом ще не означає, що ця країна вже є тим договором зв'язана. Договір вимагає ратифікації парляменту.

БРИТАНІЯ ЗАПОВІДАЄ ПРОГОЛОШЕННЯ ПАКТУ.

Лондон, 17 березня. З урядових кол тут заповіджено, що текст проєктованого Атлантійського пакту буде тут проголошений вже завтра в характері урядової „Білої Книги". Завтра післяполудня текст договору буде предложений парляментові і тоді секретар закордонних справ, Ернест Бевин, зложить на цю тему заяву уряду. Над проєктом договору тепер не буде парляментарної дискусії, але цілком певно вона відбудеться після підписання пакту у Вашинґтоні в дні 4-го квітня та перед його ратифікацією в парляменті. Завтрішня заява Бевина буде тільки формальна та виясньовальна. Підкреслюється, що Бевин має й особисте велике вдовілля зі завершення пакту, над яким він чи не найбільше з усіх натрудився.

ЗАХОДИ ПРО ПОШЕРЕННЯ АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ

Париж, 17 березня. — З поінформованих дипломатичних кол повідомляють, що уряди Британії і Франції тепер інтересуються проблемою поширення виявленої в Атлантійському пакті оборонно-стратеґічної організації теж на Середземноморський простір, евентуально у формі окремого Середземноморського пакту, як доповнення до Атлантійського. Докищо, під цим оглядом немає жадного поспіху і заки справа дальше скристалізується, партнери Атлантійського пакту мали б тільки формально заявити своє „заінтересування" в незалежности Греції і Туреччини та правдоподібно теж Ірану. Такий розвиток вважається логічним в ґлобальній організації безпеки під час війни.

ІТАЛІЯ ЗАПРОШЕНА ДО АТЛАНТІЙСЬКОГО ПАКТУ.

Рим, 17 березня. — Сьогодні вранці тут наспіла вістка з Вашинґтону, що Італію офіціяльно запрошується до участи в Атлантійському пакті. Італійський парлямент відбуває перманентне засідання, бо комуністи своєю тактикою намагаються якнайдальше відтягнути голосування над пактом. Комуністи, крім своєї „філібустерської" тактики в парляменті, намагаються організувати вуличні демонстрації, включно зі страйками.

ТУРЕЧЧИНА ВИЯВЛЯЄ СВОЮ СОЛІДАРНІСТЬ ЗІ ЗАХОДОМ.

Анкара, 17 березня. — Всі урядові й опозиційні партії в турецькому парляменті заманіфестували вчора свою „вірність і солідарність з англосаським блоком", не зважаючи на всі погрози Совєтів. До цеї маніфестації дійшло після звіту міністра закордонних справ про його недавні наради в Лондоні.

ЗАГРОЗА СОВЄТСЬКОГО НАПАДУ НА ФІНЛЯНДІЮ І ЮГОСЛАВІЮ.

Париж, 17 березня. — Західні дипломатичні кола затривожені підозрілими рухами совєтських військ на Півночі і на Півдні, підозріваючи можливість совєтського нападу на Фінляндію та спроби ліквідації в Югославії збунтованого Тіта. Дипломатичні спостерігачі вважають, що Москва може намагатися створити нову політичну крізу ще перед підписанням Атлантійського пакту. Ці алярмуючі вістки стоять у зв'язку з концентрацією совєтських військ на кордонах Фінляндії і Норвегії на півночі та в Болгарії і Угорщині на півдні.

ШВЕЦІЯ САМА ГОТОВА ДО ОБОРОНИ.

Стокгольм, 17 березня. — Віктор Юнґ, головнокомандуючий шведськими силами, заявив вчора, що Швеція на випадок війни могла б обороняти протягом довшого часу свою територію навіть перед атомовим та бактеріологічним нападом, завдяки своєму спеціяльному географічному положенні та топографічній структурі. Закликаючи нарід до більшої оборонної готовости, ген. Юнґ твердив, що західні демократії не були б настільки еґоїстичні та не залишили б Швеції самої на випадок аґресії, без огляду на те, чи ця країна приступить чи ні до Атлантійського пакту.

НАРАДИ В СПРАВІ АВСТРІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ.

Лондон, 17 березня. — Заступники міністрів закордонних справ чотирьох великодержав продовжують свої наради в справі підготовки мирового договору з Австрією, не зважаючи на „мертву точку", що повстала внаслідок піддержуваних Совєтами югославських домагань до австрійської території та воєнних відшкодувань.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„РОСІЙСЬКА ДЕМОКРАТІЯ" ДИКТУЄ

В попередньому числі нашого часопису була інформаційна стаття про найновішу спробу російської іміграції в Америці обєднати себе під прапором боротьби з кремлівською диктатурою. Мова про обєднання „російської демократії", як це заявив головний організатор цеї акції, проф. Карпович. Вже навіть створено організацію з російських імігрантів-демократів, яка має між своїми діяльними членами таких людей, що представляють Росію, яку ці люди (як от Керенський) вже раз будували в 1917 році й яку хоті б бачити по поваленні сучасної большевицької влади.

Тому, що з цею акцією є получена, як заповіджено, широка інформативно-дипломатична пропаганда на міжнароднім полі, усе це обходить цілком природно усіх нас, а зокрема ці народи, що їх загарбала давня чи нова Росія та які російська демократія має теж на увазі, хоч вважає це більше „внутрішньою справою". Як виглядало б, вона виходить зо заложення, що не тільки російським монархістам чи большевицьким нахабам, але теж і російським демократам не можна ніяк погоджуватись з думкою про таку можливість, що хтось з поневолених Росією народів міг би домагатись повної свободи і державної незалежности і таким чином взагалі не бажав собі бути вкупі з Росією, хочби навіть як член якоїсь нової „Російської Федерації".

Керенський та йому подібні добре знають історію „демократичної Росії", яку вони будували і яку думають щераз відбудовувати. Тим самим вони повинні теж знати про відношення українського народу до плянованої ними тоді Росії. Ще краще повинні б вони знати про відношення уряду Керенського до України, яка не могла добитись від цього уряду навіть повної автономії, а не то незалежности. Давня Керенщина, як бачимо, держиться тої самої політичної лінії далі й на американському грунті, скріплена, як це голоситься, тисячами нових російських емігратів, що втікли з-під Совєтів.

„Голос російської демократії", який тепер дасть себе чути в Америці й на міжнародному грунті, буде отже голосом за „єдину і неділиму Росію" або, як це представляють наші новітні малороси „за одну сімю". Він то буде з одного боку помагати усунути з Кремля російських комуністичних ватажків, а з другого не допускатиме, щоб сталась якась „кривда" Росії, щоб її часом не пробував хто ділити на національні держави. Цей голос „російської демократії" буде голосити в Америці й в світі, що в Росії є тільки „уряд" недобрий, але „російський уряд" і „російський нарід" не є одно й те саме.

Замітним є цей російський голос ще й тому, що хоч піднімається на американській землі, а не звертає найменшої уваги на принципи американської демократії, з якими вона вступала в першу і другу світову війну, виразно обстоюючи для всіх народів право на самовизначення. Навіть ошуканці-большевики, як счинили революцію, не важились зігнорувати цей принцип і проголосили хоч формально право народів бувшої Росії на самовизначення аж до відділення. А тут маємо „російських демократів", що навіть живучи в Америці не можуть чи не хочуть зрозуміти і відчути духа справжньої демократії й цілком не рахуються з голосом цілих народів. Така диктаторська тактика може тільки ще збільшити ненависть не-російських народів до Росії. Тільки полишення питання федерації держав східньої Европи самим народам тих держав, в тому і українському народові, може розвязати це питання розумно й тривало та з користю для усіх народів. Це знов може статись тільки тоді, коли не буде ніякого насилля, а народи матимуть змогу висказати свою волю свобідно й в своїх незалежних державах.

НА СТОРОЖІ ПОСТУПУ

Маємо в конгресі проєкти, щоб позбавити навіть тут роджених комуністів права громадянства й вислати їх як людей без батьківщини в Совєтську Росію, чи до інших країн. Так само видвигається домагання, щоб поштові власти висилали прокомуністичні й комуністичні публікації тільки тоді, як вони матимуть напис: „Комуністичний Фронт".

„Зло з конечности" — тобто латинське „малюм нецессаріюм" — може мати оправдання тільки на якийсь час, доки не придумається чогось ліпшого, а то й справді доброго. Таке можна пристосувати і до засобів боротьби з комуністами. Але проти надто радикальних засобів для поборювання підривних елементів треба застерігатися свободолюбним американцям, бо накинене на шию ярмо не легко буде скинути. Як тяжко у таких справах вдержати рівновагу, бачимо на прикладі американських лібералів, що у своїй боротьбі з пересудами і перестарілими законами доходили часто до того, що потурали комуністично-большевицькій диктатурі, а часто навіть ставились ворожо до цілих народів, що намагались скинути большевицьке ярмо. Як і чим пояснити таке поведення багатьох американських лібералів?

Початків лібералізму треба шукати ще в філософії Енциклопедистів, які духово підготовляли велику Французьку Революцію, започатковану 1789 р. Вона, як звісно, покінчилася щойно після 25 років з появою імператора Наполеона. Засада лібералізму вимагала безупинної боротьби одиниці проти держави, яка за часів великих французьких дореволюційних королів довела до повного поневолення людини. З філософів, що проповідували лібералізм у післяреволюційних часах, англійський філософ Герберт Спенсер дійшов у своїх писаннях вже перед 60 роками до такого висновку, що в дальшім розвитку ліберальних ідей людство дійде до того, що колишні консервативні Торії мусять станути на становищі колишніх лібералів і боронити осягів на полі свободи навіть перед поступовими елементами, за яких вважали себе самі лібералі.

До такого висновку заставила Спенсера поведінка самих лібералів. Ледви лібералі перемогли державу в її змаганнях до обмеження свободи людини, а вже самі негайно намагалися використати авторитет держави для своїх намірів. Вони твердили, що лібералізм повинен створити такі умовини, щоб одиниця могла уживати свого таланту для всестороннього розвитку особистих сил кожної людини. Перейнявшися такими засадами, лібералі з часом втратили з очей свої первісні гасла і почали вводити закони, які приневолювали б людину розвивати свої сили не тільки на особисту користь, але й на користь загалу. Це звучало дуже гарно, але в дальшому розвитку довело до різних економічних обмежень людини, а вкінці створило теперішній комунізм із його жахливими наслідками.

Ніщо дивного, що під теперішню пору слова „ліберал" і „лібералізм" втратило багато на своїй давній силі. Приклад Прогресивної Партії Америки, в імені якої кандидував при останніх виборах на президента Злучених Держав Генрі Волес, вказує наглядно, як частина провідних лібералів давала зорганізовану допомогу американським комуністам скріпляти їхні сили, а тим самим й їхню акцію для заведення комуністичної диктатури.

Ми є теж свідками, як деякі провідники зорганізованого в юніях робітництва намагаються утримати свою владу над робітничими масами при допомозі законів та яких то засобів вони не вживають, щоб не дати членам робітничих юній правдиву свободу.

Не зважаючи на передвиборчі обіцянки, теперішня демократична більшість в конгресі теж не спішиться касувати робітничий закон Тефта, який дістає тиху підтримку не тільки з боку республиканців, але й декого з демократів, які побоюються, що юнійні провідники, закріпивши владу над робітниками, схочуть так як Джан Л. Луїс посягнути по диктаторську владу на шкоду країни.

Боротьба за поступ і волю це не справа одного моменту, ані справа одиниць. Ця боротьба тривала століттями й довела до створення цивілізаційної епохи перед першою світовою війною. Перша й друга світова війна дали нагоду демагогам вивернути догори коренем ідеал давніх лібералів-ідеалістів. Через те ми тепер свідками такого явища, що провідник британських консерватистів, Винстон Чорчил, стає у проводі свободолюбного руху й береться здійснювати найвищі ідеали поступової частини людства. За ним ідуть інші подібні групи. Вони видвигають, наприклад, ідею Злучених Держав Европи, не як колишню мрію фантастів, а як можливу дійсність. Віче в Брюсель, на якому Винстон Чорчил виступив з промовою перед тисячами людей для пропаганди обєднаної Европи серед вереску комуністів, є теж знаком часу.

Тактика світових комуністів, що під назвою „народної демократії" ведуть агітацію за поневолення одиниць і народів, тільки вказує на те, що навіть найвищі ідеали можна під гаслом свободи і поступу оплюгавити і на їх місце поставити щось цілком протилежне. З цього висновок, що стара римська засада „вігілянтібус юра" — „права для тих, що вміють стояти на їхній сторожі" — ще й нині дуже актуальна, коли хочемо вдержати справжній поступ і завести в світі справжню волю.

Ведмежа чи реальна прислуга?

Політична практика західнього світу, зобов'язуючі для нього принципи людських і міждержавних взаємовідносин ніколи не мали додатнього впливу на долю і життя підсоветських народів. Навпаки за критику „капіталістичним" світом советщини, а часом за звичайне (цілком виправдане) глузування з комуністичної системи Кремль мстився на безневинному підсоветському населенню, природньо прочуваючи, що це населення мовчазно симпатизує Заходові. Даремно селянин-колгоспник чекав хрестового походу на комунізм, а інтелігент реального втручення „буржуазії" в його жалюгідну долю. Підсоветська людність і донині не отримала очікуваної з Заходу політичної допомоги. Навпаки провідні політики і дипломати демократичного сьогоднішнього світу час-від-часу заявляють, що сталінський лад цілком закономірний для Росії, але неприємлемий для західнього світу. Звідси логіка: існування цих двох систем поруч можливе, навіть бажане. Декому цей погляд видається дивним, одначе він не є безпідставним. Згадані політики і дипломати, звичайно, прийшли до такого прикрого висновку не випадково, а в наслідок детальних студій політичного устрою Росії в минулому, який, як капля води, подібний до сьогоднішнього сталінського режиму. З нашого боку може лише вплинути поправка: не розповсюджувати цього взятого з історичної практики Росії погляду на її колоніяльні володіння, бо народи цих колоній мають цілком відмінну історичну традицію, споріднену з західньою, протилежну московській. Бо коли йти за такою логікою, то треба сказати, що й для чехо-словацького народу комунізм личить, а завтра він личитиме Франції і Італії, післязавтра Англії і т. д.

Західній світ, відчуваючи свою моральну, матеріяльну і політичну перевагу, сподівається, що східні народи завжди готові кинутись в його обійми. Проте треба не забувати, що підсоветська людина добре пам'ятає, як їй голодними очима доводилось проводжати на захід транспорти з зерном, сирівцями, якими в три дороги советський уряд платив „капіталістам" за різні машини і варстати, залишаючи цю підсоветську людину на жебрацьке існування, аби здійснити гасло: „догнати і випередити за десять років у економічному відношенні всі капіталістичні країни". Нашим батькам і матерям в підвалах НКВД вибивалися золоті зуби, аби за це золото могли розкішно жити прокомуністичні інтелектуали західньої Европи. Коли українські селяни мерли з голоду на бруках українських міст, західній світ за безцін купував наш хліб, а різні профспілчанські, культурницькі делегації після подорожей по СССР в себе пізніше дома вихваляли комуністичну систему як найкращу в світі. Але не в цьому головна біда, відємний вплив заходу на долю підсоветської людини носить далеко делікатніший і, на жаль, ще неусвідомлений принцип, коли (як би це парадоксально не звучало) демократичний світ робить старання в обороні підсоветської людини. Советська пропаганда за весь час існування СССР не переставала кричати про небезпеку капіталістичного оточення. В роках 1935-36 існувала справжня шпигуноманія: появилася ціла злива кінофільмів („Граніца на замке", „Батьківщина", „Помилка інженера Кочіна" і ін.) з тим самим мотовим — советські патріоти ловлять закордонного шпигуна, який переховувався між „ворогами народу". Ця на перший погляд дивна забава коштувала життя тисячам зовсім невинних людей. „Викривалися" терористичні організації, які „діяли" за завданням терористичних закордонних розвідок. Сьогодні советська пропаганда поборює буржуазні впливи Заходу в свідомості своїх підданих. Мало хто здає собі справу з того, що ця чергова кампанія супроводиться масовими арештами, про які ні Сталін ні Захід не говорять. Вже по війні деякі англійські і американські політики заявляли про потребу матеріяльної допомоги підпільним антиросійським рухам за залізною заслоною. Ці заяви, що не мали ніякого практичного застосування і були лише побажаннями окремих осіб, сприймалися Кремлем як дійсність, як закон, а тому, що підпільні рухи поневолених народів є далеко більшою загрозою від „капіталістичного оточення", такі заяви кидали в лють і паніку сталінських заправил. А звідси лише один наслідок: помста і арешти тих, хто „отримує допомогу від капіталістичних підбурювачів війни". Взагалі за кожний антисоветський виступ нам там двадцять пять років енкаведисти молотили ребра і ми навіть тоді не знали за що. І може вже на другий день, як у Лейк Саксес американський делегат в господарчій та соціяльній комісії ОД говорив про примусові табори праці в СССР, органи МВД до ноги вистріляли мучеників Сибіру і всі ці концтабори зрівняли з землею, не лишаючи від них і сліду, а на місце знищених побудували нові концтабори в таких місцях, до яких не доберється жодна проблематична міжнародна комісія і які можливо тепер начиняються новими рекрутами. Прислуговуючись ведмідь хотів зігнати з чола людини муху та так трахнув своєю лапою по мусі, що ледве не вбив людини. Таку ведмежу прислугу часто робить Захід стероризованій підсоветській людині.

В посіданні західніх держав є досить матеріялів, які показують уряд СССР в ганебному освітленні, включно до таких міроприємств Москви, які загрожують решті світу. Витягаючи на поверхню питання советських концтаборів, Обєднані Нації якраз цим самим нащупали ахілеву п'яту свого члена. Одначе тут же відразу виникає безліч небезпек. Бо від того, як ця проблема вирішиться, залежатиме не лише доля мільйонів, а насамперед майбутня доля цілого світу. Бо коли Москві пощастить замняти цю справу, а отже і виправдатись, то вже цим самим вона нехай на перший раз і символично кладе „капіталістичний світ" на обі лопатки. А цим самим престіж комунізму незірвняно виросте. А якраз і є побоювання, що справа концтаборів, так як вона поставлена, може закінчитись поразкою. Передумовою поразки є вже той факт, що після категоричної відмови советського представника пустити на територію СССР слідчу комісію, цей представник вніс пропозицію перевести таке обслідування одночасно у всіх країнах, явно бажаючи звести це дразливе питання до безконечних дискусій, подібних, наприклад до дискусії про австрійський мирний договір. Під час цих дискусій советська делегація тільки б робила пропаганду на свою користь, а одночасно провокуючи західних делегатів на такі твердження, які б дали Советам моральну основу таки не пустити в Сибір слідчої комісії. Під час цих дискусій Совети б витягнули на поверхню муринів, справу Сакко і Ванцеті, нерівноправність жінок, колоніяльний визиск і т. п.

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

48)

Чого полетів прем'єр?

Над Хустом величезний знак запиту. Кальчук оглянувся, побачив над собою дві руді бороди, встав, буркнув „дуже приємно", потиснув дві руки і знов сів писати. Одним вухом він слухав, що діється ззаду, і, поки дописав останнє речення репортажу, ззаду не було нічого, крім звичайної мовчанки. Добродії з рудими бородами мовчки пішли до дальшої кімнати мадярського адвоката на ім'я Будай. За вікнами висока, старомодна, залізна огорожа, стіни старі і поцвілі, полиця заставлена товстими томами законів старої Мадярщини у потертих шкіряних обкладинках... — Я бул також русіном, — ледве витискає з себе кілька незграбних слів це широке, товсте обличчя. Воно нічого більше не хоче, як належати до корони святого Степана. У другій кімнаті йде жвава шварґотня, з якої часто тільки виривається слово „Волошин — прем'єр...

„Нічого не збагну", думає Кальчук, згортає папір і закручує вічне перо. Імя Будай — доктора якогось там кайзерівського та королівського університету — висить за склом, чи краще випинається з-за скла і сичить на ціле довкілля. Все тут таке настовбурчено непривітне. Здається, сама стеля готова кожної хвилини впасти на голову...

Кальчук пригадав Париж таким, яким бачив його два роки тому. На широкій постелі під сірою ковдрою хтось спить. Пака витоптаних шляпаків стоять на килимку, і розтяжні шлейки штанів звисають зі спинки старого рококового, м'якого стільця.

Касіно де Парі. Цей добродій ще так недавно перекидався на його підмостках. Кальчук одвертається, ніби боїться заглядати до чужого городу та перевірки чужого сумління. Пригадується Париж і все Париж, коли мешкав на вулиці Монпарнас у готелі „Едґар Кіне". Кафе Доом, блискуча ревія Яна і білявий добродій з Катеринославщини, що фотографував його на майдані Конкорд та аґітував вступити до партії соціял-демократів.

— Добрий ранок? Котра година? — вривається зненацька запит..

Кальчук повертає голову. Струнке у рудих підштанцях тіло стоїть догори ногами біля постелі.

— Добрий ранок! А!

— Як спалося? — каже голова, якої чорна чуприна сягає мало не до помосту. Тонкі, стрункі і гнучкі ноги виграють у повітрі, зненацька нахиляються, зненацька падають. Ціле те тіло обкладене вальками м'язів, ніби їх хто штучно поналіплював.

— Я вас, здається, вчора розбудив?

— Нічого. Це тільки зайва формальність.

— Вибачте мою провінційну цікавість. Ви вже давно в Парижі?

Тіло робить якесь сальтомортале. — Від тридцять третього року.

Перед тим був у Варшаві. Рік тридцять п'ятий провів у Америці. Тридцять шостий у Лондоні. Минулого року сім місяців в Атенах.

— Виключно в чужих підприємствах?

— Інакше не можна...

— Алеж, наприклад, росіяни...

— То що інше. Там так і кажуть: то що інше... Світ нас не хоче...

— Не хоче?

— Ні, — каже тіло, що на цей раз лежить поземо в повітрі.

— Алеж наші люди все таки якось пролазять...

— Тільки задніми фіртками і під чужим ім'ям. Коли б вони тільки знали, що Архипенко „також трошки українець"... Пропав би. Ніхто б і не згадав...

— Значить, для нас туди дороги нема...

— Це все справа нервів, — спокійно каже тіло, що прийняло людський вигляд. Він почав накладати на себе верству за верствою одяги. Все у нього рудуватої барви. Така саме сорочка штучного шовку. Тільки краватка чорна, плетена і вишивана. Бурштиновий разок амулету припн'яв на своє місце на грудях. — Знаєте. Все не може статися з біблійною легкістю. Це диво твориться не днями, а століттями. Бог мусить наперед випробувати наш гарт, а тоді вже і ми дістанемо якесь місце на одному з його небесних кубиків. А де тут можна сито і швидко поснідати?

— Я до ваших послуг, — каже Кальчук.

Вийшли і опинились на вузькому хіднику Слов'янської вулиці. Небо страшенно задріпане, і погроза якоїсь ще невиразної халепи очевидна. Йшли в напрямку площі Волошина. Будинки зворушливо нижуться від брудної вулиці.

— Що це таке мелай? — питає Демо.

— Це такий хліб... Хліб цього краю... З кукурудзи, — каже Кальчук.

— Умгу, — буркнув Демо.

— Прошу глянути вправо,— каже Кальчук.

— Ну, я глянув. Крім оцієї брудножовтої руїни нічого не бачу...

— А напис... А напис... Не бачите, що там при тих дверях написано?

Демо зупинився. — Ка-н-целярія те-а-тру Нова Сцена. О! Алеж вона кожної хвилини може зсунутись до рову.

— Одного разу це станеться. Впевняю вас. Героїзму цим людям не можна відмовити. Скільки витанцювано там гопаків. Хай буде благословенна...

Йшли далі. — О! — несподіваний викрик. — „Українське слово"!

— Де бачите „Українське Слово"?..

(Дальше буде).

Максим Подорожний.

СОВЄТСЬКИЙ ЗЛОЧИН НАРОДОВБИВСТВА У ВІННИЦІ

8) (Продовження)

Протокол міжнародної комісії.

Звичайно, українське населення не тільки Вінниці, але й цілої України не потребувало жадних ані наукових судово-медичних ані інших доказів цього страшного советського злочину народовбивства. Воно само знало його краще за всіх науковців в світі, бо воно само було свідком і жертвою цего злочину. Проте, для порядку та для історії така комісія була створена і вона теж зі свого боку перевела відповідні доходження та поробила відповідні висновки.

В комісії були заступлені такі країни і такі особи:

1. Бельгія; д-р Соенен, звичайний професор анатомії в університеті в місті Ґент.

2. Болгарія: д-р Михайлов, перший асистент Інституту судової медицини на університеті в Софії.

3. Фінляндія: д-р Песонен, звичайний професор анатомії на університеті в Гельсінках.

4. Франція: д-р Девуа, звичайний професор судової медицини на університеті в Парижі.

5. Італія: д-р Кацаніґа, звичайний професор судової медицини на університеті в Медіолані.

6. Югославія: д-р Юрак, звичайний професор патологічної анатомії на університеті в Загребі.

7. Голандія: д-р Поортен з Інституту патологічної анатомії на університеті в Амстердамі.

8. Румунія: д-р Бірке і проф. Міновічі з Інституту судової медицини і криміналістики в Букарешті.

9. Швеція: д-р Гаеґґквіст, звичайний професор анатомії в Каролінському Інституті в Стокгольмі.

10. Чехословаччина: д-р Крсек, звичайний професор судової медицини на університеті в Пряшові.

11. Угорщина: д-р Орсос, звичайний професор судової медицини і криміналістики на університеті в Будапешті.

Протокол цеї комісії звучить:

Члени Комісії звиділи всі дотеперішні розкопки масових могил у Вінниці. Всі наповнені трупами масові могили були однакової форми, величини і глибини, за виїмком 10 ям, що були більші і глибші. В ямах, що їх ми відвідали, трупи лежали без порядку на купі.

Члени Комісії перевели власноручно 11 посмертних провірок та в 24 випадках перевели судово-медичні оглядини трупів. Всі випадки обдукції переведено на першому місці розкопок, при чому один випадок походив з третього місця розкопок, іменно з парку.

Як брати до уваги, що згідно з вислідом дотеперішніх доходжень трупи вже від 5 років лежали в землі, то їх стан збереження можна означити як відносно законсервований. Ступень розкладу трупів був різноманітний, залежно від їх положення. В горішніх верствах ми зустріли багато скелетизації і муміфікації, тоді як в середніх і спідніх верствах були вогкі гнилизни, хоча з цілком можливими до пізнання шкірою і органами. В деяких випадках головні частини мозку можна було пізнати в їх топографічному положенні.

Цілком не знайдено решток інсектів, які були б поховані разом з трупами. Але вражало, що на трупах находилась нерівномірно розділена верства негашеного вапна.

Всі чоловічі трупи без виїмку були одягнені і майже всі мали мотузкою зв'язані назад руки. Три жіночі трупи, що їх добуто з масової могили в нашій приявності, були цілком нагі і не мали зв'язаних рук.

На всіх трупах встановлено поранення від куль, відданих переважно в потилицю та завданих з ручної вогнепальної зброї калібру 5.6 міліметрів. Снаряди без виїмку були з олова і без поволоки.

Стріл в потилицю в 14 провірених випадках був на висоті другого і третього стовпчика спинного хребта. В деяких випадках куля пройшла ще нижче, на висоті 5 і 6 стовпця. Куля пролітала в деяких випадках горизонтально, наприклад через другий стовпчик хребта та виходила під язиком. В інших випадках пострілу в потилицю куля проходила більше або менше скісно до переду, пробиваючи чашку і заторкуючи мозок.

В більшості випадків на місцях, де встрілено кулю, можна було ствердити характерні знаки від пострілу. Багато вбитих виказували два або три окремі поранення від вистрілу кулі.

На багатьох головах стверджено дальші поранення від сильного удару, в деяких випадках було повне розторощення чашки. В таких випадках стверджено характерні місцеві забарвлення, що походили від сильної кровотечі.

Крім згаданих поранень силою, обдукції трупів не виявили жадних змін, що їх можна б було пізнати. В більшості провірених випадків причиною смерти можна вважати виключно постріл кулі. У випадках, коли глибокий стріл не міг бути причиною безпосередньої смерти, вона наступила після розторощення голови сильним ударом.

Оцінюючи після одягу, провірені трупи мусіли належати виключно до звичайного робітничого і селянського стану та були переважно в старшому віці.

По височині густої рістні на частині могил, з густоти землі в ямах та головно по ступені розкладу трупів можна заключати, що закопання цих трупів справді відбулося перед приблизно 5 роками, як це теж фактично потвердило населення та переслухані нами кревні вбитих.

Кінцевий підсумок: На терені українського міста Вінниця підписані члени комісії прослідили масові могили вбитого українського населення, з яких досі відкрито 66. Всі прослідженні трупи виказують знак від стрілу в потилицю, за виїмком тільки одного, що мав прострілену голову напоперек.

За виїмком деякої частини, в більшості провірених випадків безпосередною причиною смерти був постріл в голову.

На підставі зізнань кревних та свідків, як теж на підставі знайдених документів і з розкладу трупів та інших знахідок виявляється, що вбивство було доконане приблизно в 1938 році.

Протокол підписали всі 11 члени міжнародної комісії.

СТВЕРДЖЕННЯ І ВИСНОВКИ КРИМІНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Рівночасно з доходженнями, що їх на місці розкопок масових могил у Вінниці переводила судово-лікарська комісія, окрема кримінальна комісія намагалася на підставі знахідок, секції трупів, зізнання свідків і т.п. встановити подробиці злочину, його мотиви та його авторів. Тому теж протокол кримінальної комісії заслуговує на окрему увагу. Комісія розпочала свої доходження в дні 28-го червня 1943-го року і закінчила їх дня 18-го жовтня того ж року. Доходження дали такі результати:

Перші розкопки масових могил у Вінниці переведено під проводом і наглядом російського професора університету д-ра Малініна з Краснодару, та українського спеціяліста судової медицини, доцента д-ра Дорошенка з Вінниці. Вони теж перевели судово-медичні оглядини перших 228 трупів. Перші масові могили знайдено в овочевому саді і там пороблено перші розкопки. Опісля за вказівками місцевого українського населення відкрито два дальші місця масових могил, іменно, на старому кладовищі і в т.зв. парку культури і відпочинку.

На всіх місцях розкопок до 3-го жовтня 1943 року знайдено:

На першому місці (в овочевому саді): 38 масових могил зі загальною кількістю 5,644 трупів, в тому 53 жіночих; На другому місці (на старому кладовищі) — 40 могил і разом 2,405 трупів, в тому 85 жіночих; на третьому місці (в парку) — 13 могил і разом 1,393 трупів, в тому 31 жіночих. Отже разом відкрито 91 масових могил, зі загальною кількістю 9,432 трупів, в тому 169 жіночих. В усіх могилах трупи були прикриті верствою одягів. Крім того, на першому місці розкопок знайдено по одній ямі тільки з одягом, взуттям і документами.

Стан трупів.

Всі чоловічі трупи були одягнені, а характер одягів вказував головно на членів місцевого сільського населення. Натомість зі 169 жіночих трупів 49 були цілком нагі, а деяка кількість тільки в сорочках. Згідно зі судово-медичними твердженнями, нагі трупи належали головно жінкам молодшого віку. Вік більшости чоловічих трупів хитався між 30-тим і 40-вим роком життя. Всі чоловічі трупи, тільки з поодинокими виїмками, мали руки зв'язані назад сильною мотузкою. 24 трупи мали ще додатково зв'язані ноги, а сім трупів мали ще додатково зв'язані руки в ліктях. Два трупи мали на шиї мотузяну петлю, а деяка кількість мали такі самі петлі з хустин. Три трупи мали затичку в роті. Жіночі трупи, натомість, за деякими тільки виїмками, не були зв'язані.

Судово-медичні доходження встановили, що майже всі трупи мали знаки від пострілу в потилицю. Крім слідів від одного прострілення, велика кількість трупів виказували знаки від двох а деякі від трьох і чотирьох пострілів. Тільки в поодиноких трупах стверджено, що пущені їм в голову кулі вилетіли наскрізь. Два трупи мали перестрілені голови напоперек з встрілом в праву вилицю, один труп виказував постріл в чоло, при чому куля вилетіла ззаду, а один труп мав знаки від двох стрілів в чоло. При стрілах в потилицю куля була пущена з правила у відхиленні під кутом 30 до 40 ступенів вверх від нормального положення голови. При глибоких пострілах в шию, кулі були вистрілені майже в горизонтальному напрямку.

Всі пробоїни від куль в черепах виказували, що їх зроблено снарядами малого калібру, що теж стверджено знахідками їх в черепах, хоча теж в більшості випадків в сильно здеформованому стані. Йдеться про патрони калібру 5.6 міліметрів, що ними можна стріляти з крісів і з п'ястукової вогнепальної зброї.

Крім знаків від куль, 395 трупів мали розторощені черепи від ударів, завданих тупим знаряддям та які були причиною смерти після хибних стрілів.

(Дальше буде).

Ведмежа чи реальна прислуга?

(Докінчення зі стор. 2-гої).

До того ж треба врахувати такий момент: хибно створилось враження, що в СССР карають лише невинних людей. Нічого подібного. Тут треба точно розрізняти тих, які дійсно караються невинно і тих, які були б покарані у кожній країні. І цю другу категорію (з метою провокації) можуть висувати Совети, щоб показати, що ОД дійсно хотять боронити кримінальних і інших виновників.

Знову ж виринае питання: що це буде за слідча комісія, як вона діятиме, які матиме права? Знаемо, що до СССР мандрують різні західньо-европейські делеґації і Кремлеві в більшости випадків щастило так їх обтяпувати, що вони щиро переконувались про квітуче життя в СССР. До того ж жертви Сибіру можуть так звітувати перед слідчою комісією, як недавно звітував перед комуністичним судом угорський кардинал.

Поправно-трудові табори в Росії, це лише один, саме найрадикальніший засіб з безлічі засобів приспати людину в покорі і під тотальною контролею. І лише детальне вивчення всьоог комлексу сталінового терору включно з заглибленням в історичне минуле Росії розкрие всю суть і логічну закономірність існування поправно-трудових таборів. Багато (переважна більшість) европейців не вірять в розповіді про все те, що діється під серпом і молотом та червоною зіркою. І є багато підстав не вірити, бо і справді, як може нормальна людина, вихована в нормальних умовах, вірити, що в якомусь там СССР ні з цього ні з того поліція бере невинну людину, засилае на Сибір, морить там їх голодом, бє, а на останку розстрілюе. Або навіщо урядові відбирати в населення весь хліб, щоб потім ці люди мерли з голоду. Навіщо така забава? Цю ментальність (вірніше святу наївність) західньої людини прекрасно розуміють російські пропагандисти і вони ще довго жируватимуть на їй. Нам, людям, що втекли з-під російського терору в 1945 р. американські жовніри на наші скарги цілком щиро радили: поїхати додому і шляхом вільних виборів замість Сталіна вибрати людину, яка нам буде до вподоби і вже не засилатиме в Сибір і не розстрілюватиме.

Вносячи в господарській і соціяльній комісії ОД предложення розслідувати стан в совєтських концтаборах американська делеґація вже відразу зробила декілька промахів. Заздалегідь не було створено дорадчої комісії, яка б на підставі численних жертв, що перебувають тепер на Заході, на підставі советського законодавства, матеріялів сов. публіцистики, проаналізування історичного минулого Росії і інших допоміжних чинників опрацювала б весь комплекс суспільно - політичного устрою СССР і вивела б з нього генезу, що довела до необхідности Сталіном вдатись до масового запровадження рабської праці. Ще не досить мати живих свідків-жертв російського терору! Треба і тут добре приглянутись, хто вони...

Поправно-трудові табори в СССР і вся мережа терору — це один з виявів колоніяльної політики Росії схрещений з її національно-деспотичною вдачою. Колиб шляхом анкетного опитування пощастило б ствердити національний склад апарату НКВД і національний склад в'язнів концтаборів, то виявилось би, що у відсотковому відношенні була б велика перевага в концтаборах представників поневолених Москвою народів, і найменше було б цих представників як слідчих НКВД. Це легко зробити, коли підрахувати, приміром скільки Н. К. В. Д. знищило визначних інтелектуалістів — учених, письменників, артистів на Україні, отже українців (імена їх знае не лише Бог, а й люди) і скільки знищено (якщо взагалі знищено) їхніх російських колеґ. І коли хто серіозно збирається ліквідувати советський терроризм, то в першу чергу хай поборюе (бодай не підтримує) російський імперіялізм.

Цікаві б результати дали проникливі студії так би мовити позаконцтаборового, начебто вільного, суспільно-політичного устрою. Певно так само як від розповідей про концтабори европеець вжахнувся б від розповідей про вільне життя. В СССР кожна людина від замітайла до маршала прирівняна до звичайного предмета, з яким її власник робить, що хоче. Один високий начебто упривілейований советський службовець мені скаржився, що за 8 років подружного життя він лише рік жив разом з дружиною. Інші роки партія і уряд відряжала його в одне місце, а дружину десь за 500 км. в інше місце, а самі вони змінити праці не могли, інакше їм загрожували концтабори. Весною 1940 р. студентки-випускниці одного інституту перед перспективою бути відрядженими (також примусово) на працю в глухі провінції, де їм тяжко було б стріти майбутнього чоловіка, масово, „компанійно" повиходили заміж, а тому, що вже тоді СССР являв військовий табор, то женихи знаходились лише серед військових. Але тут же вийшов військовий наказ всіх цих скоропечених дружин виселити з військових гуртожитків, де вони жили з чоловіками, аби позбутися можливих серед цих студенток шпигунів, диверсантів, „ворогів народу", які б могли підірвати військову міць СССР. Такі приклади можна продовжувати без кінця, нанизуючи як намисто довжиною від Москви до Лейк Саксес. Хіба це по-людському? Хіба це вільне життя не межує з концтаборами? Під час однієї московської конференції в стінах амбасади одної західньої держави було видовбано таємні підслухувальні апарати. Для Заходу це була сензація і забава. Але зараз в СССР будуються школи і інститути, директори яких, можуть любу хвилину включити ту чи іншу авдиторію і контролювати учителя, цим тримаючи його в вічному напруженні і цим фактом ставитись до нього з недовірою.

Захід каже, що він впливае на Росію. Це ще питання, хто на кого впливае. Чи Захід безпорадними нотами - протесту проти засуду Петкова, Міндсенті і ін., пасивною критикою і таким же пасивним співчуттям сталінським жертвам. Чи Росія впливає на Захід своїми п'ятими колонами, вільною пропагандою на форумі ОД вишколенням комуністичних ватажків в чужих країнах, які ще до вступу червоної армії в ці країни готові будуть вирізати до ноги всю свою національну і державну верхівку, аби самим, як лакеї Москви, засісти на їх місце.

Поневолені Політбюром народи, проти фізичного винищення яких обурюється Захід, **мусять і хочуть знати конкретну ціль цього Заходу,** які причини спонукують його боротись проти не на них падаючого терору. Моральна перевага Заходу мусить бути викладена на стіл.

Л. Лиман.

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ. (ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1949 Р.

Филаделфія, Па. — Прогресивний Амер. Укр. Клюб при Джермантавн Еве. $250. Відділ 105, св. Володимира 12; М. Марків 5, І. Савчин 10, Е. Дикан 5, Т. Кошіль 5, М. Глозек 5, Г. Мікулік 5.
Ботлер, Па. — Місцеве громадянство $24.50.
Честер, Па. — Катерина Шегда $10.
Нортгемптон, Па. — Василь Саюк $10.
Монессен, Па. — Николай Чупіль $10.
Весковсвил, Па. — М. Красуляк $5.
Фініксвил, Па. — М. Куриляк $5.
Свисрейл, Па. — Н. Офчар $5.
Пітсбург, Па. — М. Усик і М. Майнош зібрали з Коляди $92.
Джанставн, Па. — І. Фук $10.
Арнолд, Па. — А. Різник $5.
Тейлор, Па. — П. Тутка $5.
Честер, Па. — А. Бродович $5.
Донора, Па. — Братство св. Николая, відділ 232 $5.
Кораополіс, Па. — Василь Танчак $10.
Бентливил, Па. — Кляра Копелчак $10.
Шарилсвил, Па. — Ф. Ясновський $5.
Бравнсвил, Па. — А. Лесів $5.
Бердфорд, Па. — Й. Пиш $5.
Монака, Па. — Т. Мартинко $10.
Баден, Па. — А. Меренка $5.
Мек Аду, Па. — Комітет Оборони Лемківщини $8.80; Д. Капітула 5.
Ню Йорк, Н. Й. — Андрій Ленишин $10, Гр. Лучанко 10, П. Когулка 8, С. Щиш 5, В. Грицько 5.
Геркімер, Н. Й. — Відділ 192 УНС $37.
Амстердам, Н. Й. — Сестрицтво Преч. Діви Марії $50, вкладка 10, М. Белзіс 5, М. Вовнянка 5.
Горнел, Н. Й. — Українська громада $58, М. Бай 5.
Петерсонвил, Н. Й. — М. Вільчинський $5.
Форест Гілс, Н. Й. — С. Турош $25.
Коговс, Н. Й. — Д. Зальопаний $12.
Ґованда, Н. Й. — Гр. Полозяк $10.
Бронкс, Н. Й. — Т. Долішний $10, Н. Матоліч 5.
Перл Ривер, Н. Й. — Віліям Турулов $10.
Обурн, Н. Й. — К. Мислічук $10.
Бруклин, Н. Й. — І. Риц $5.
Оліен, Н. Й. — Тов. „Запорозька Січ" $73.
Іст Корнінґ, Н. Й. — М. Дзибонь $5.
Рачестер, Н. Й. — Укр. Допомоговий Комітет $25.
Йонкерс, Н. Й. — М. Кобіялка $5.
Черчгил, Н. Й. — К. Кіссель $10.
Джерзи Ситі, Н. Дж. — Укр. Чорноморська Січ, збірка з Коляди $100; Бр. св. Івана Хрестителя, відділ 270 УНС 31.
Милвіл, Н. Дж. — С. Сахаровський $5.
Фріґолд, Н. Дж. — І. Школьник $5.
Елизабет, Н. Дж. — Апостольство Молитви $20, о. Лев Чапильський 5, С. Чапельська 5, Брг св. Михаїла, відділ 142, вкладка 10.
Плейнфілд, Н. Дж. — Тов. ім. І. Франка, відділ 372 УНС $25, Тов. „Просвіта", відділ 312 УНС, вкладка 10.
Картерет, Н. Дж. — Місцевий Допомоговий Комітет, Коляда $364.20, М. Проскура 5.
Гілсайд, Н. Дж. — С. Савчин $5.
Іст Петерсон, Н. Дж. — І. Бурней $5.
Ню Бронсвик, Н. Дж. — В. Білак $5.
Натлі, Н. Дж. — В. Семенина $20.
Бриджборо, Н. Дж. — Клементина Матевс $10.
Понтіяк, Миш. — Й. Шуст $5. І. Процьків 15.
Гемтремк, Миш. — Український Демократичний Клюб $120.
Дітройт, Миш. — Н.Н. $10.
Ст. Пол, Мінн. — М. Гайдак $5.
Гелак, Мінн. — Антін Кірилюк $15.
Бріджвотер, Масс. — Макар Заверуха $15.
Питсфілд, Масс. — Віліям Федоре $10, А. Маланчук 5.
Лудлов, Масс. — Тов. Івана Франка, відділ 253 УНС $35.
Голийок, Масс. — Тов. ім. Т. Шевченка, відділ 52 УНС $35.
Вестпорт, Конн. — Орг. „Українська Хата" $51.50.
Ню Бритен, Конн. — Українська Православна Парохія збірка з бенкету $50.
Форествіл, Конн. — А. Кільман $20.
Колчестер, Конн. — Й. Бусель $5.
Савтпорт, Конн. — Тов. Допомоги Хорим $101.
Ню Гейвен, Конн. — Й. Березіцький $10.
Вунсакет, Р. Ай. — Комітет Злучених Організацій при Українській Православній Церкві $172.
Тавпил, Р. Ай. — Сестрицтво св. Анни. $40.
Елмгерст, Л. Ай. — Збірка з Коляди $50.
Йонгставн, Огайо. — Збірка з концерту Шевченка $51.45.
Акрон, Огайо. — Лео Кіндаль $10, Галина Кінаш Сиглер 10.
Лейквуд, Огайо. — Р. Склярський $4.
Клівленд, Огайо. — Б. Баранський $25, Г. Пукач 10, М. еСменчук 10, Й. Небеш 10, В. Кокош 5.
Шікаго, Ілл. — П-ство Кокалюс $5, А. Христин 5, П. Семера 5, М. Бурдяк 5.
Джолієт, Ілл. — Й. Кочан $20.
Ломбард, Ілл. — Н. Манек $5.
Іст Шікаго, Інд. — Миколай Бровар $15.
Сейнт Луїс, Мо. — Тов. „Любов" $44, вкладко 10, К. Гатлан 5.
Сейнт Джозеф, Мо. — Громада і відділ 355 УНС $30.
Куртіз Бей, Мд. — Молодечий Кружок Преч. Діви Марії $10, Бр. св. Петра й Павла 10. Зложили по 2: А. Бикуцяк; по1: о. В. Середович, О. Чикета, А. Хімяк, М. Крисоватий, П. Бертих, І. Буката, Н. Бойко, І. Покора.
Менчестер, Н. Г. — М. Добрянський $5.
Маямі, Фла. — Укр. Амер. Клюб $43.
Інґелвуд, Кал. — М. Данильців $5.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Скитальців, що прибувають до Америки, чи тих, що ще живуть на скитальщині в Европі, прохаємо не надсилати до помішення в газеті особистих подяк поодиноким особам, організаціям, чи ЗУАДКомітетові за те, що вони їм помогли чи помагають дістатись до Америки.

Того роду „подяки", якщо їх хтось доконче хоче поміститим в газеті, належить слати до адміністрації як звичайні платні оголошення.

ЦВІТИ НА ГОЛОВІ? ЩО ЗА ДИВНЕ ЗДИВОВАННЯ, ЦЕ Ж УЖЕ ВЕСНА!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БРУКЛИН (САВТ), Н. Й.

Коляда на скитальників.

Як попередними роками, так і цего року місцевий Український Допомоговий Комітет в Бруклині (Савт) подбав про коляду для скитальників. За коляндою ходили три групи, які заколядували $100. Також Бр. св. о. Николая, від. 293 У. Н. С. і тов. Любов, від 111 У. Р. С. зложили по $20, разом $140, які вислано до ЗУАДКомітету в Филаделфії.

В групі першій ходили колядувати: Юлія Свідерська і Марія Демидчук.

Коляду зложили: по $5: д-р І. Баранюк, Анна Курило, Іванна Бенцал і Мих. Родик; по $2: П. Рибка, В. Рибка, А. Колтунович, К. Лонсяк, Т. Вальорний, Й. Зволінський, В. Чипойдало, М. Когулька, І. Ластовецький, Г. Кавара, М. Олійник, А. Данильчук; по $1.50: М. Бабухівська, М. Демидчук; по $1: В. Присташ, М. Курочка, О. Негрич, М. Чорнюк, М. Вісьньовска, Н. Богуцкі, М. Ханенчук, Д. Наріпеха, К. Морфі, Т. Данильчук, А. Данильчук, В. Мисик, М. Сидор, А. Пережок, К. Купчак, А. Федишин, А. Серкес. Разом $64.

В другій групі колядували: Юлія Якубович, Мері-Джейн Гамила і Михайло Якуботич.

Коляду зложили: В. Данильчук $2; по $1: М. Якубович, Г. Медсон, М. Гамила, Й. Гуменюк, Д. Білик, М. Рибак, О. Могол, М. Гамила, С. Гуменюк, І. Якубович, А. Мельник, А. Олексюк, Т. Дацко, І. Дуда, М. Якубович і С. Якубович. — Разом $18.

В третій групі колядував Григорій Заборський.

Коляду зложили: по $5: Іван Гулей, і Григорій Заборський; Я. Либа $3; по $2: А. Гулей і К. Клос; Н. Дзюркао $1. — Всім жертводавцям щире спасибі.

Іван Гулей, голова;
Семен Угорчак, касіер;
М. Демидчук, секр.

По $3.00: Е. Стахів, Н. В. Танін, Т. Свантко, В. Терлецький, М. Максимюк, В. Сидор, Ст. Юрчинський, Л. Кудрик.

По $2.00: Р. Пукач, А. Дуб, В. Матковський, І. Мадяра, Ф. Гуф, Гр. Белюх, Т. Івахів, І. Борис, Е. Ліпик, П. Глоба, Н. Оліник, Г. Сатцевич, С. Гнатківський, М. Мельничин, В. Терентяк, І. Череута, В. Серафінович, М. Пахоляк, М. Віхорек, М. Меленчук, П. Заяць, Є. Юрків, Г. Хомета, В. Сигарич, Д. Борисенко, І. Редліскі, Р. Смук, Н. Брунка, А. Даніель, Х. Стеч, П. Бухта.

По $1.00: Д. Гнатюк, М. Фук, „Ди Киртиз Полишинг Компани" Гр. Полозяк, М. Ляніка, Ст. Медвідь, І. Гординська, І. Бурило, Г. Полек, М. Лобен, Б. Дяченн-Перог, А. Хроняк, о. В. Боровський, К. Ших, П. Бродацка, Ю.-С. Черноф, М. Купчак, Й. Буртик, М. Сороката, І. Бурило, М. Маліщевський, В. Дембрович, Т. Кірилов, П. Кендия, М. оровус, С. Шиманський, Н. Комазевич, Н. Тутка, Гр. Жук, Е. Й. Юрків, І. Ватраль, П. Кіндратів, А. Захарчук, І. Дацек, М. А. Майхрич, І. Полозяк, Ю. Гавриляк, П. Дурановська, Н. Коцай, Ф. Гловацкі, М. О. Бучак, Н. Піндовський, А. Садовська, А. Вітязь, М. Дичкевич, д-р Й. Оришкевич, А. Кречковська.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17,438 Галонка Фені, Петра і Анни, Куземко Миколи з с. Вислік (Сянік) від Гальонка Михайла.

17,439 Хотинський, Лядовський і Остафійчук від Хотинського Бориса с. Федора з м. Хотин (Бесарабія).

17,440 Яремчук Параски, Василини і Дмитра, Малярчук Івана і Юрка від Яремчук Григорія з с. Остапівці (Коломия).

17,441 Петрош Максима і Осипа з м. Заліщик від Стойко Петра.

17,442 Кукуруза Софії з дому Кузьмінська з с. Олесок (Золочів) д. Йосифа, Грибиник Йосифа з с. Ямна Долішна (Перемишль) від Кузьмінський Володимира.

17,443 Котович Анни з Курник Іванчівських (Збараж) від Юсик Якова с. Семена.

17,444 Гусак Марії і Еви з с. Букївці (Ліско) від Войціховський Івана с. Ілька.

17,445 Кузьмичка - Петрусь Юлію з с. Клепола (Сумська обл. Вел. Укр.) від Петрусь Дмитра д-р.

17,446 Рідних і знакомих в с. Перегінсько (Долина) від Федорко Якова.

17,447 Кориба Гаврила з с. Вишнивці (Підгайці) від Печений Лавра с. Василя.

17,448 Рідних і знайомих в Америці і Канаді від Літинський Володимира.

17,450 Курган Михайла від Кречковська Катерини д. Марії Курган з с. Макова (Добромиль).

17,451 Михайлюк Федора з с. Рунгури (Коломия) від брата Михайлюк Михайла.

17,452 а) Андрущків Івана і Катерини з с. Вільшаник від брата Бах Миколи.

17,452 б) Вислоцький Івана с. Івана з с. Ракова (Сянік) від сестри Вислоцька Марії зам. Андрушко.

17,452 в) Соболяк Вінкентії д. Йосифа з с. Ракова (Сянік) від Андрушко Марії з дому Вислоцька.

17,453 Рідних і знайомих з Миколаєва, Дроговижа і Роздова (Жидачів) від Стефанишин Ірини зам. Тарнавська.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

КОЛОНІЯЛЬНА СИСТЕМА В АМЕРИЦІ ЗАСУДЖЕНА

Гавана, на острові Куба! — Відкриваючи конференцію тринадцяти країн Латинської Америки, Карльос Гевія, кубанський міністер закордонних справ вийшов з заявою, що дальше втримування европейських колоній в Південній Америці є засуджене на ліквідацію. Конференція студіює проблему усунення колоній з Америки, які тепер належать до Франції, Великобританії й Голяндії. „Якщо Азія й Африка позбувається колоніяльної системи, то Америка не має причини бути позаду такого руху" — говорив Гевія. На нарадах явилися делегати таких республік: Аргентина, Колюмбія, Коста Ріка, Куба, Еквадор, Ель Сальвадор, Гватемаля, Гаїті, Гондурас, Мексик, Панама, Парагвай і Перу. Аргентинський делегат заявив, що скасування колоніяльної системи буде переведене з повним пошанівком для права, як це бувало завжди в Америці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СТЕМФОРД, КОНН. — Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, відбудутся в неділю, 20. березня, в годині 2. пополудні, в церковній галі на Грінвіч Еве. Просимо всіх членів і члениць, місцевих і позамісцевих, прийти на час, бо є важні справи до полагодження. — В. Карий, предс.; В. Влащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зоря, від. 69, відбудуться в суботу, 19. березня, в год. 8. ввечір, в церковній ґалі св. Юрія, 28 Іст 7. вул. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Ликтей, секр.

CHICAGO, ILL. — Monthly meeting of Birth of Holy Virgin Society, Branch 259, will be hed Sunday, March 20, at 1903 W| 51st St., at 2:00 P. M. — P. Trusiak, Treas.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 99, відбудуться в неділю, 20. березня, зараз по Сл. Божій, в гали парафіяльній. Просимо всіх членів прийти на ті збори і заплатити свої місячні вкладки. — Уряд.

ГАНОВЕР, ПА. — Бр. Преображ. Господнього, від. 29, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 2. пополудні, в гали церковній. Просимо всіх членів прийти на збори. — М. Малищак, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Тов. Запорозька Січ, від. 305, повідомляє членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 20. березня, зараз по Сл. Божій. Просимо всіх членів прийти на означений час. Довгуючих членів взиваємо прийти і вирівнати свої залеглости. Маємо важні справи до полагодження. Як відомо, кампанія за приєднання нових членів до 55 тисяч почалася, тому взиваємо членів старатись організувати нових членів і вписувати свої діти. — М. Гентош, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. — Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 20. березня, в годині 2. пополудні, в гали парафіяльній, 235 Карбон ул. Уряд просить членів явитися на збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: М. Врус, предс.; Д. Мушастий, кас.; А. Данилюк, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. ім. А. Вончевського, від. 10, повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 20. березня, зараз по Сл. Божій, в гали парафіяльній. Просимо всіх членів прийти на ці збори і привести нових членів. Вступ вільний. — За уряд: С. Глива, предс.; В. Глива, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Квартальні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, відбудуться в неділю, 20. березня, точно в годині 2. пополудні, в церковній гали. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо багато справ до полагодження. Пригадуємо членам, щоби старалися приєднувати нових членів до У. Н. Союзу. — За уряд: Ф. Сaґаний, предс.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 13. березня 1949 року помер у 58. році життя

ІВАН КОГУТ,

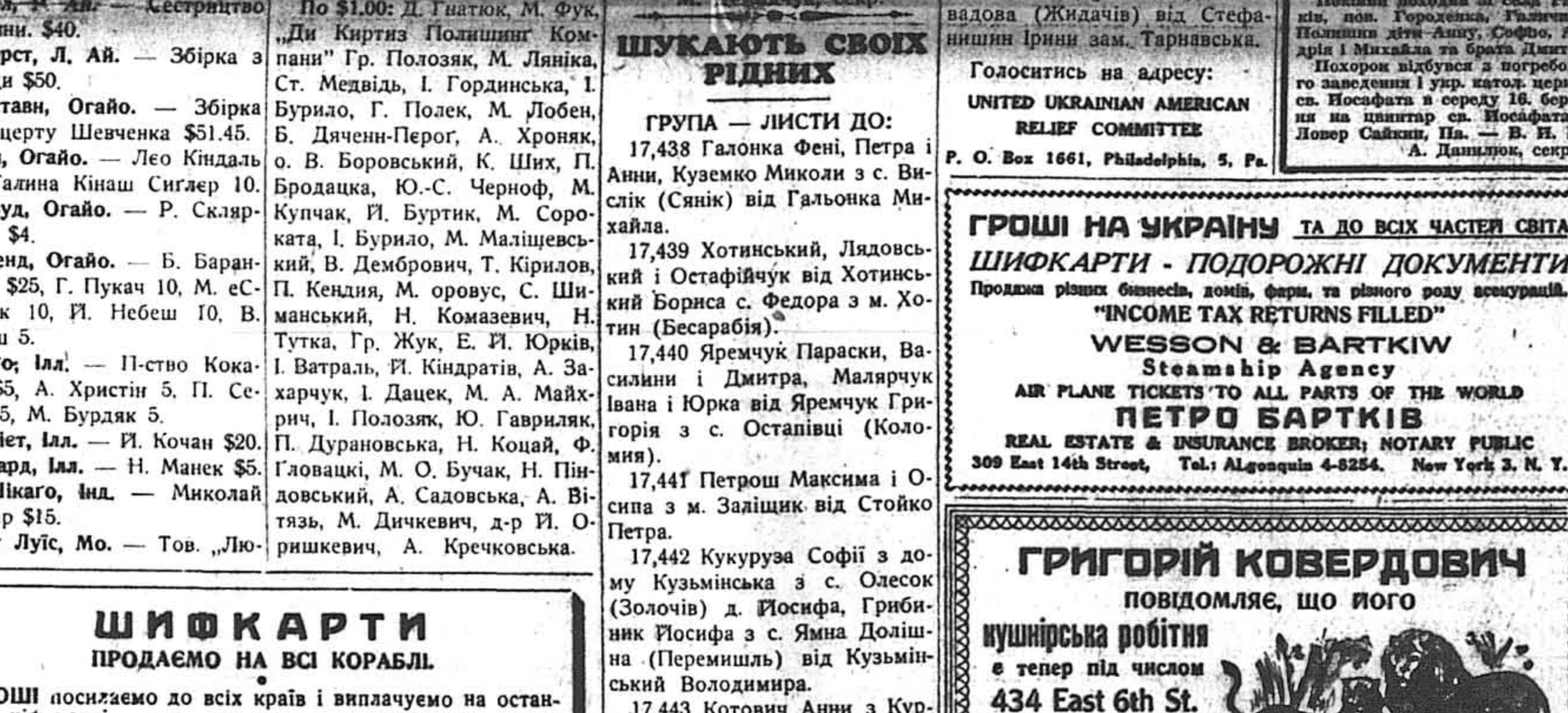
довголітний член Бр. св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союзу в Бетлегем, Па.

Покійний походив зі села Рашків, пов. Городенка, Галичина. Полишив діти Анну, Софію, Андрія і Михайла та брата Дмитра.

Похорон відбувся з погребового заведення і укр. катол. церкви св. Йосафата в середу 16. березня на цвинтар св. Йосафата в Ловер Сайкин, Па. — В. Н. П.!

А. Данилюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 2054. Перші вістуни вогню.

Тікар, приведений до життя холодною водою, пустився до берега.

Разом з Тікаром Тарзан шукав місця, де вони могли б передертися поза вогонь.

Коли Редзік залишив Джену безпечно привязану до дерева, він побіг до печери по гроші.

Джена завважала клуби диму, які продиралися через гущавину вгорі і вона зрозуміла своє страшне положення.